

Motion till riksdagen 2025/26:4140

av **Helena Vilhelmsson m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2025/26:245 Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, utnyttjande i prostitution och människohandel samt hedersrelaterat våld och förtryck

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att komplettera de fem strategiska områdena med ett tydligare könsperspektiv och konkreta insatser som stärker kvinnor och flickor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomgående komplettera de fem strategiska områdena med perspektiv som rör hedersrelaterat våld och förtryck samt diskriminering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Våld i nära relationer är ett akut, brett samhällsproblem. Var tredje kvinna utsätts för våld i nära relation någon gång i livet. Årligen utsätts 75 000 kvinnor för våld i en relation, och 15–20 kvinnor mördas varje år av sin partner. Vart tionde barn växer upp i ett hem där våld förekommer. Det är inget annat än grov brottslighet och det förekommer i alla åldrar, samhällsgrupper och delar av landet. När en våldsutsatt kvinna lämnar kan det ekonomiska våldet bli ett sätt att fortsätta kontrollera och skada kvinnan och barnen. Kvinnors fundamentala mänskliga rättigheter åsidosätts. Detta måste upphöra. En viktig del i det här arbetet är en tydlig, sammanhållen och effektiv strategi som löser det samhällsproblem som mäns våld mot kvinnor är.

Om den nationella strategin

Centerpartiet vill inledningsvis uppmärksamma att det är mycket positivt att en strategi kommer på plats – om än alldeles för sent. Som regeringen har anfört utsätts kvinnor i betydligt högre grad än män för sexualbrott och för fysiskt våld eller hot i nära relationer. Därtill har i genomsnitt 13 kvinnor per år dödats av en man som de har, eller tidigare har haft, en parrelation med under perioden 2017–2024. Vi följer utvecklingen nära och ser med största allvar på våldet, förtrycket och utnyttjandet som förekommer mot kvinnor i Sverige i dag. Här kan betydligt mer göras, inte minst på nationell nivå. Vi instämmer i slutsatsen att det behövs en samlad nationell strategi för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen mot våld, förtryck och utnyttjande. Vi anser även att en samlad strategi kan underlätta implementering och uppföljning, bidra till ett enhetligt kunskapsstöd till yrkesverksamma och stärka tillgången till stöd och skydd.

Om de fem strategiska områdena

Enligt regeringens förslag ska insatserna för att nå de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande inriktas på fem strategiska områden. Inom ramen för detta arbete vill Centerpartiet lyfta behovet av att komplettera dessa områden med ett tydligare könsperspektiv och konkreta insatser som stärker kvinnor och flickor. Gällande insatserna ser Centerpartiet att det är särskilt angeläget att utveckla arbetet mot digitalt våld och de digitala arenor som göder destruktiva maskulinitetsnormer kring kön, makt och sexualitet, såsom digitala bordeller där kvinnor och flickor säljs på nätet. Ett annat mycket angeläget område är stödet och skyddet till våldsutsatta kvinnor, inom vilket Centerpartiet länge har drivit på för att införa ett nationellt lämnaprogram samt en nationell lämnapeng. Arbetet med att lagföra förövare behöver även tydligt genomsyra alla delar av strategin som rör de brott som begås mot kvinnor och flickor. Vi vill därmed uppmana regeringen att komplettera de strategiska områdena med tydliga insatser som stärker kvinnor och flickor såsom de som angetts ovan.

Andra perspektiv som behöver genomsyra de strategiska områdena är hedersrelaterat våld och förtryck respektive diskrimineringsgrunder. Det finns strukturella kopplingar mellan våld mot kvinnor och både hedersrelaterat våld och förtryck samt diskriminering på grund av exempelvis funktionshinder. I likhet med Brottsoffermyndigheten och Varken Hora Eller Kuvad (VHEK) anser vi att problemen med hedersrelaterat våld och förtryck måste synliggöras på ett tydligare sätt. Inom ramen för den nationella strategins fem strategiska områden skulle en konkret insats kunna vara att inkludera kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i förskolans läroplan. Centerpartiet instämmer därtill i synpunkterna från Diskrimineringsombudsmannen (DO), FQ Forum och Funktionsrätt Sverige gällande inkludering av diskriminering i den nationella strategin. De fem strategiska områdena behöver ett tydligare intersektionellt perspektiv och funktionshindersperspektiv, inklusive synliggörande av diskrimineringsgrunder och koppling till diskrimineringslagens verktyg. Även diskrimineringslagens förbud mot diskriminering i form av trakasserier och sexuella trakasserier behöver synliggöras i strategin. Centerpartiet vill uppmana regeringen att se över detta.

Sammanfattning

Centerpartiet ställer sig bakom den nationella strategin som helhet. Det är mycket angeläget att det tas ett helhetsgrepp om det stora samhällsproblem som mäns våld mot kvinnor utgör. Vi ser därtill positivt på att regeringen avser att återkomma till riksdagen med information om arbetet i enlighet med de jämställdhetspolitiska delmålen mot våld, förtryck och utnyttjande. Med ett tydligare könsperspektiv och konkreta insatser som stärker kvinnor och flickor kan en jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter bidra till konkret förändring på jämställdhetsområdet. Centerpartiet kommer att driva frågor på området vidare under återstoden av mandatperioden genom våra egna motioner.

Helena Vilhelmsson (C)

Martina Johansson (C)

Christofer Bergenblock (C)